

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ
ПІДПРИЄМСТВА**

Виконала: здобувачка першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
групи 4Е
Спеціальності 051 «Економіка»
Освітньо-професійної програми
«Економіка підприємства і бізнес-аналітика»

Подлєснова К. В.

Керівник Мешкова-Кравченко Н. В.

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства і бізнес-аналітика

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри д.е.н., професор

Наталія ШАНДОВА

«___» _____ 2024 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

Подлесновій Катерині Вячеславівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Удосконалення управління витратами підприємства

керівник роботи Мешикова-Кравченко Наталія Віталіївна, ст. викладач

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від 17.01.2024 р. № 62-с

2. Строк подання роботи здобувачем 19.06.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи Планові та звітні показники діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020-2023 роки, літературні джерела і періодичні видання з даної теми та Інтернет ресурси

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Теоретичні основи управління витратами підприємства

Аналітична оцінка фінансово-економічної діяльності та системи управління витратами ТДВ «Яготинський маслозавод»

Підвищення ефективності діяльності підприємства молокопереробної галузі за рахунок удосконалення управління витратами

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Робота містить 17 таблиць і 8 рисунків

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання 1-3 розділів	Мешикова-Кравченко Наталія Віталіївна, ст. викладач	17.01.24	10.06.24
Консультант з нормоконтролю	Мешикова-Кравченко Наталія Віталіївна, ст. викладач	17.01.24	10.06.24

7. Дата видачі завдання 17.01.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	18.01.24-31.01.24	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	01.02.24-12.02.24	виконано
3.	Написання розділу 1	13.02.24-10.03.24	виконано
4.	Написання розділу 2	11.03.24-08.04.24	виконано
5.	Написання розділу 3	09.04.24-06.05.24	виконано
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	07.05.24-15.05.24	виконано
7.	Оформлення роботи	16.05.24-30.06.24	виконано
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	01.06.24-11.06.24	виконано
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	14.06.2024	виконано
10.	Захист роботи в ЕК	19.06.2024	

Здобувач _____ Катерина ПОДЛІСНОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Наталія МЕШКОВА-КРАВЧЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра Подлесної Катерини Вячеславівни на тему: «Удосконалення управління витратами підприємства» містить 77 сторінок, 17 таблиць, 8 рисунків, 31 літературне джерело, 3 додатка.

Об'єкт дослідження – діяльність ТДВ «Яготинський маслозавод», яке входить до складу холдингу АТ «Молочний альянс» – групи компаній, що об'єднує підприємства з виробництва та збуту сирів і цільномолочної продукції.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є розгляд теоретичних основ і методів оцінювання ефективності управління витратами, оцінка сучасного стану та визначення напрямів удосконалення управління витратами підприємства.

В роботі розглянуто теоретичні основи управління витратами підприємства; проаналізовано діяльність ТДВ «Яготинський маслозавод», здійснено аналіз витрат ТДВ «Яготинський маслозавод», проведено аналіз системи показників для оцінки ефективності управління витратами та здійснено факторний аналіз коефіцієнту покриття виробничих витрат за чистим доходом; наведено основні напрями оптимізації витрат підприємств молокопереробної галузі України, здійснено економічне обґрунтування доцільності впровадження запропонованих заходів щодо удосконалення управління логістичними витратами підприємства молокопереробної галузі ТДВ «Яготинський маслозавод».

Запропоновані заходи – зміна первинної упаковки для категорії товарів какао та йогурт з Pure-Pak Diamond на упаковку Tetra Brik Aseptic призведе до зменшення необхідної кількості ящиків, а отже до зниження витрат на транспортування продукції. Також це дозволить зменшити обсяг витрат на підприємстві.

Кваліфікаційна робота бакалавра виконана на основі матеріалів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020 – 2023 роки.

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Економічна сутність витрат та роль управління витратами в сучасних умовах господарювання.....	8
1.2. Класифікація витрат на підприємстві.....	20
1.3. Система показників для оцінки ефективності управління витратами підприємства.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД».....	28
2.1. Загальна економічна характеристика ТДВ «Яготинський маслозавод».....	28
2.2. Аналіз витрат ТДВ «Яготинський маслозавод».....	40
2.3. Аналіз системи показників для оцінки ефективності управління витратами.....	51
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ ЗА РАХУНОК УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ.....	56
3.1. Основні напрями оптимізації витрат підприємств молокопереробної галузі України.....	56
3.2. Удосконалення управління логістичними витратами підприємства молокопереробної галузі ТДВ «Яготинський маслозавод».....	62
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69
ДОДАТКИ.....	72

ВСТУП

Сучасні умови діяльності підприємств, політична нестабільність, значні валютні коливання та висока ризиковість проведення будь-яких операцій, у т.ч. на зовнішньому ринку, ускладнює процес ефективного управління підприємством та прийняття оптимальних управлінських рішень, зокрема у сфері витрат. Оскільки витрати є одним із найважливіших об'єктів у системі управління підприємством, тому у сучасних умовах жорсткої конкуренції особливо актуальним постає ефективне управління ними з метою оптимізації їх структури, мінімізації обсягів, в т.ч. скорочення необґрунтованих складових у собівартості продукції (послуг) тощо.

В швидко змінних умовах зовнішнього середовища підприємства постійно перебувають у пошуках оптимальних та ефективних методів оптимізації витрат. Більшість традиційних методів орієнтовані лише на етап виробництва товару, але не враховуються витрати під час довиробничого та післявиробничого етапів. Отже, постає проблема в дослідженні сучасних та виборі оптимальних методів управління витратами підприємства.

Велику увагу проблемі витрат приділяли такі вітчизняні вчені, як Андросенко О. О., Бондаренко Н. М., Устименко А. К., Гнилицька В., Дергач А. П., Васильцова С. О., Зоріна С. А., Маниліч М. І., Миронюк О. В., Ночовна Ю. О., Омельниченко О. С., Петухова О., Попова Є., Семчук І. В., Мазур В. Г., Тарасенко С. І., Фостолович В. А., Сімаков О. О., Хомин П. Я., Рожелюк В. М., Чорна М. В., Смірнова П. В., Бугріменко Р. М., Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Радкевич О. М. та ін. Проте мінлива ситуація вимагає додаткових досліджень оптимізації витрат. Незважаючи на важливість проведених досліджень, є потреба в поглибленому вивченні сутності витрат та визначенні їх ролі для досягнення ефективного управління підприємствами.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є розгляд теоретичних основ і методів оцінювання ефективності управління витратами, оцінка сучасного

стану та визначення напрямів удосконалення управління витратами підприємства.

Реалізація цієї мети зумовлює вирішення задач дослідження:

- дослідити теоретичні основи управління витратами підприємства;
- надати загальну економічну характеристику ТДВ «Яготинський маслозавод»;
- проаналізувати витрати ТДВ «Яготинський маслозавод»;
- здійснити аналіз системи показників для оцінки ефективності управління витратами;
- здійснити факторний аналіз коефіцієнту покриття виробничих витрат за чистим доходом;
- визначити можливі основні напрями оптимізації витрат підприємств молокопереробної галузі України;
- економічно обґрунтувати доцільність впровадження запропонованих заходів щодо удосконалення управління логістичними витратами підприємства молокопереробної галузі ТДВ «Яготинський маслозавод».

Об'єктом дослідження є діяльність ТДВ «Яготинський маслозавод», яке входить до складу холдингу АТ «Молочний альянс» – групи компаній, що об'єднує підприємства з виробництва та збуту сирів і цільномолочної продукції.

Предметом дослідження є теоретичні основи та методи оцінювання ефективності управління витратами підприємства.

У процесі роботи були застосовані такі методи та прийоми дослідження, як SWOT-аналіз, порівняння, відносні величини, групування, факторний аналіз.

Практичне значення кваліфікаційної роботи бакалавра обумовлено тим, що аналітичні дослідження діяльності підприємства дозволяють визначити можливі напрямки оптимізації управління витратами, що забезпечить стабільне функціонування та розвиток підприємства.